

Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Кафедра образотворчого мистецтва

СКУЛЬПТУРА

Нормативний курс, 2-й курс бакалавр, 3-4 семестри

Викладач:

© доц. Красноголовець О.С.

e-mail: o.s.krasnoholovets@npu.edu.ua

Індивідуальні консультації – середа 14.00-16.00

Кабінет скульптури

ПЕРЕДУМОВИ ЗАРАХУВАННЯ НА КУРС:

Базовий курс.

ОГЛЯД КУРСУ

Мета курсу - допомогти вам зрости у двох аспектах:

- усвідомити особливості скульптури як важливого інструменту відображення етапів процесу художнього творення тривимірних образів, передачі емоцій, ідей, мистецьких цінностей у послідовному зростанні від простих форм до складних, що є основою професійного мислення художника-педагога;
- розширити практичний досвід художника, який використовує скульптурну пластику у різних видах образотворення: від виготовлення простих рельєфних плакеток та розеток аж до створення складних пластичних образів, багатофігурних композицій тощо.

Ми вас навчимо, як засвоївши методичні настанови викладача, з набуттям вами необхідних професійних навичок в ліпленні та компонуванні скульптурних зображень, відпрацювати стилізоване бачення складної природньої форми та декорувати її основні плани, а також вмінню використати набуті знання, уміння та навички для педагогічної діяльності.

Ми з вами дослідимо:

- як набувати уміння і навички в ліпленні декоративної маски тварини з використанням методу трипланового зображення;
- як поглибити уміння та навички в передачі зображення не складної тривимірної форми в ліпленні частин голови з гіпсових зразків та живої натури.

Розширимо ваш практичний досвід художника-скульптора у процесі вирішення наступних завдань:

- набуття умінь і навичок в ліпленні черепа людини;

- набуття умінь і навичок в реалізації творчого прояву, фантазії, оригінальності в ліпленні гостро характерної маски людини;
- набуття умінь і навичок в передачі експресії пластичного образу людини в зображенні голови з плечовим поясом.

Оволодівши знаннями і навичками зображення простих тривимірних пластичних образів, ви перейдете до освоєння більш складних завдань:

- ліплення погруддя людини з виразним фізичним та емоційним станом;
- ознайомлення з особливостями створення натюрморту на площині, його відмінними особливостями в зображенні природніх форм та набуття навичок в конструктивній передачі їх образу в рельєфному зображенні;
- набуття умінь і навичок передачі рельєфного зображення постаті людини в роботі з фігурним об'ємом.

Ми прагнемо створити креативну зону, що буде потребувати вашої здатності надихатися творчістю інших, створювати виклик звичним уявленням про сферу діяльності художника, сприяти входу в зону творчого самовираження, відкривати двері для освоєння інновацій.

Якщо наприкінці курсу ви відчуєте, що сфера ваших зацікавлень розширилася, ви не тільки будете більш мобільними та затребуваними на ринку візуального творення, але й зможете розширити горизонт обізнаності й творчості ваших майбутніх учнів.

КОМПЕТЕНТНОСТІ

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва у процесі навчання, під час художньої діяльності або організації різномірневої художньої освіти, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів відповідних наук і характеризується певною невизначеністю умов.

ЗК09. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ФК01. Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметно-просторового та візуального середовища.

ФК04. Здатність оволодівати різними техніками та технологіями роботи у відповідних матеріалах.

ФК05. Здатність генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва.

ФК06. Здатність інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі.

ФК07. Здатність адаптувати творчу (індивідуальну та колективну) діяльність до вимог і умов споживача.

ФК09. Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності.

ФК12. Здатність презентувати художні твори та мистецтвознавчі дослідження у вітчизняному та міжнародному контекстах.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ

ПР01. Застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу.

ПР02. Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.

ПР07. Відображати морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів образотворчого і декоративного мистецтва в практичній діяльності.

ПР08. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення композиційних рішень; аналізувати принципи морфології об'єктів живої природи, культурно-мистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору та побудові художнього образу.

ПР16. Володіти фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого та декоративного мистецтва.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Практико-орієнтоване викладання, копіювання, робота з моделями, робота з натури, робота з пам'яті, робота за уявленням, робота за уявою, навчально-творчі завдання, майстер-клас, творчий проект.

ФОРМИ НАВЧАННЯ

Лабораторний практикум

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання продуктів творчої діяльності

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН КУРСУ

9 кредитів, 270 год., 126 лабораторних занять

1. Ліплення простого тривимірного зображення	8
2. Ліплення маски	20
3. Ліплення голови людини	42
4. Рельєф	36
5. Об'ємне зображення фігури людини	20

ПРАКТИЧНА РОБОТА

1 Ліплення елемента рослинного орнаменту.	8
2.Формомодуль “яйце” та його композиційні трансформації (самостійна робота).	
3 Ліплення декоративної маски тварини (тигра, мавпи тощо).	10
4. Ліплення гостро характерної маски людини за уявою.	10
4. Ліплення частин голови людини (ніс, око, вуха, рот) з класичного зразка.	12

5. Ліплення черепа людини з гіпсового зразка.	10
7. Ліплення голови з плечовим поясом з експресивним поєднанням складових частин (голови, шиї, плечового поясу).	20
8. Рельєфне зображення натюрморту з опудалом птаха.	12
9. Рельєфне зображення голови людини в профіль.	12
10. Ліплення фігури людини в рельєфі.	12
11. Композиційне ліплення постаті людини в цільному об'ємі.	20

РОБОТА В СЕМЕСТРАХ

1. Пропонований теоретичний матеріал на заняттях із широким використанням різних медіа (презентації, відео) має на меті вступне ознайомлення із закономірностями, принципами, техніками і технологіями скульптури, які зможете використати в своїй творчій діяльності. Творчий характер лабораторних занять сприятиме кращому засвоєнню інформації. Навчальний матеріал курсу, зміст лабораторних занять, критерії та порядок оцінювання та додаткова інформація буде зберігатися на веб-сайті за посиланням <https://moodle.npu.edu.ua/course/view.php?id=352>.

В умовах змішаного навчання заняття будуть відбуватися за розкладом в онлайн режимі на платформі Google Meet; індивідуальні консультації щодо творчої роботи можливі за домовленістю на платформі Google Meet, Google Classroom, а також через корпоративну пошту викладача.

Прохання повідомляти мене про технічні проблеми веб-сайту курсу, інакше ми вважатимемо, що всі студенти мають доступ до матеріалів і завдань курсу.

Важливо, щоб ви обов'язково читали призначені розділи навчального посібника курсу «Основи скульптури» (Красноноговець О.С., 2008, 2021) до кожного заняття та постійно переглядали ілюстрації з метою розвинення зорової пам'яті. Радимо користуватися медіа файлами Pinterest, рекомендованими візуальними ресурсами, а також статтями та ілюстраціями і відео уроками YouTube.

2. Практична підготовка є основним видом вашої навчальної роботи, що сприяє активному набуттю необхідних художніх навичок і умінь, важливих для ясного усвідомлення того, як образи скульптури стають інструментом проектування емоцій, настроїв та мистецьких ідей, здатних облагороджувати людину. Тому всі навчальні завдання мають нести в собі найголовнішу, основну мету - набуття послідовних умінь і навичок, оволодіння різними техніками й технологіями роботи в скульптурних матеріалах, стимулювання дослідницького й творчого інтересу, щоб у кожному навчальному завданні ми йшли через акумулювання оригінальної творчої ідеї для створення скульптурного образу. Постійне вдосконалення та набуття необхідних нових навичок і умінь дасть вам найефективніший спосіб стати майстромлюбимої справи, щоб створювати авторські мистецькі твори високого гатунку.

НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Основні

1. Аластер Дункан. Art Deco Sculpture. Thames and Hudson, 2016.
2. Барчаї Е. Анатомія для художників. 2001.
3. Гоголь Василь, Диба Юрій. Скульптура. Ілюстрована енциклопедія. У 15-ти томах. Львів : Львівська політехніка, 2020.
4. Красноголовець. О.С. Основи скульптури : Навч. посіб. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2021.

Допоміжні

1. Візуальні ресурси <https://www.youtube.com/watch?v=DHmAAAN6mSDg>
2. Візуальні ресурси <https://www.youtube.com/watch?v=TmXw2BoUWn0>
3. Візуальні ресурси <https://www.youtube.com/watch?v=AszxrA9z9hI>
4. Візуальні ресурси <https://www.youtube.com/watch?v=uvHcWdibXzo>
5. Візуальні ресурси <https://www.youtube.com/watch?v=llZmYKz2HoU>
6. Візуальні ресурси <https://www.youtube.com/watch?v=45496uxeZ98>
7. Візуальні ресурси <https://www.youtube.com/watch?v=LW3rYIS8X4E>
8. Візуальні ресурси <https://www.youtube.com/watch?v=8OESUyPhb4E>
9. Візуальні ресурси <https://www.youtube.com/watch?v=i23HYbCXiN4>
10. Візуальні ресурси https://www.youtube.com/watch?v=At6g_cu_8UU
11. Візуальні ресурси <https://www.youtube.com/watch?v=64bpcvDM4Ug>
12. Візуальні ресурси <https://www.youtube.com/watch?v=WnkDNyd0XOc>
13. Візуальні ресурси <https://www.youtube.com/watch?v=oJX-FHYv1FA>
14. Візуальні ресурси https://www.youtube.com/watch?v=c1W2_DyN7ck
15. Візуальні ресурси https://www.youtube.com/watch?v=jKKRp_5y6ds
16. Візуальні ресурси <https://www.youtube.com/watch?v=YrflqIMiAWQ>

ПОЛІТИКА КУРСУ

1. Поважайте своїх одногрупників, що передбачає підтримання середовища, сприятливого для навчання і творчої роботи, яка вимагає повної зосередженості. Це означає – не відволікати увагу одногрупників зайвими розмовами поміж собою та через мобільний зв'язок, уважно слухати пояснення викладача, завжди брати участь у діяльності групи з підтримання чистоти і порядку, адже наші руки завжди в глині, основному скульптурному матеріалі. До речі, студент має мати робочий одяг та інструменти для ліпки.
2. На курсі ми заохочуємо студентів обговорювати досліджувані проблеми. Дискусії є вкрай бажаними. Майбутній художник-викладач має вміти пояснити свою думку та донести до слухачів.
3. Ми підтримуємо вільний вибір теми для підсумкових творчих робіт, а також сприяємо відпрацюванню пропущених навчальних завдань, з поважних причин, на індивідуальних заняттях з викладачем.
4. Більшість наших завдань матимуть головну мету: набуття умінь і навичок, але в певні моменти будемо акумулювати свої зусилля для здійснення більш складної мети - створення твору мистецтва. Публічний показ вашої творчої роботи буде невід'ємною частиною курсу, і ми створюємо її з метою, щоб, як мінімум, наші проекти були представлені в інтернеті; і якщо ви не готові до

відчуження майнових прав на свій твір, прохання не представляти його на екзаменаційному перегляді.

5. Ми підтримуємо найвищі стандарти академічної доброчесності, отже, неприпустимими є списування, підказки, копіювання робіт інших студентів і митців, плагіат. Ми можемо навчатися в інших, проте завжди несемо індивідуальну відповідальність за власну роботу і розуміння матеріалу. Будь-який студент, який не в змозі віддати належне за ідеї або матеріали, запозичені з інших джерел, винний у плагіаті. Нечесність будь-якого роду по відношенню до тестів, іспитів, завдань, зміни записів або оцінок вважається шахрайством. Етичні принципи академічного навчання в університеті реалізуються згідно Положення про академічну доброчесність <https://npu.edu.ua/universytet/prozoryi-universytet#polozhennia-pro-akademichnu-dobrochesnist-v-npu>

5. Не бійтеся помилятися. Хоча ми, звичайно, будемо оцінювати ваші творчі роботи, але ми ніколи не будемо судити про вас, ваш інтелект і ваші здібності.

Оцінювання здійснюється згідно Порядку контролю якості знань студентів НПУ імені М.П.Драгоманова

https://npu.edu.ua/images/NMC/Polozhenia/Порядок_контролю_якості_знань_с_тудентів_20.04.21.pdf

6. Якщо у вас виникатимуть запитання щодо оцінки або бажання оскаржити її, професійним і відповідним нормам університету буде запитати про це протягом дня після її отримання. Виявлення, запобігання і врегулювання конфліктів регулюється Положенням про врегулювання конфліктів у НПУ імені М.П.Драгоманова

https://npu.edu.ua/images/NMC/Polozhenia/положення_про_конфлікт_2021.pdf

ПОТОЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ

№п/п	Вид навчальної діяльності	Кількість балів
1	Ліплення декоративної маски тварини	25
2	Створення гострохарактерної маски людини	25
3	Передача виразного фізичного та емоційного стану в ліпленні голови з плечовим поясом	50
	Поточний рейтинговий бал - залік	100
4	Рельєфне зображення голови людини в профіль	30
5	Ліплення фігури людини в рельєфі	30
	Поточний рейтинговий бал	60
6	Зображення фігури людини в рельєфі	40
	Екзамен	40
	Підсумковий рейтинговий бал	100

ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ

№п/п	Вид навчальної діяльності	Кількість балів
1	Підсумковий рейтинговий бал - залік 3 семестр Оцінювання практичних робіт	100
2	Підсумковий рейтинговий бал - екзамен 4 семестр Композиційне ліплення постаті людини в цільному об'ємі	40

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

	5 балів	4 бали	3 бали	0 балів
Змістова повнота й оригінальність навчально-творчої роботи 33,3%	Ідея навчально-творчої роботи повністю відповідає змісту завдання, є художньо виразною та цілісною, самостійною та інформативною	Ідея навчально-творчої роботи відповідає змісту завдання, є досить виразною та інформативно, містить елементи оригінальності	Ідея навчально-творчої роботи частково відповідає змісту завдання, є маловиразною й малоінформативно, що ґрунтується на існуючих зразках	Ідея навчально-творчої роботи не відповідає змісту завдання або є невиразною та шаблонною
Образотворча грамотність навчально-творчої роботи 33,3%	Студент застосовує закони і прийоми композиції (єдність, контраст, баланс, рух, домінанта, ритм тощо), колірні гармонії, використовує образотворчі техніки з майстерністю	Студент частково застосовує закони і прийоми композиції (єдність, контраст, баланс, рух, домінанта, ритм тощо), колірні гармонії, використовує образотворчі техніки з достатнім вмінням	Студент застосовує закони і прийоми композиції, колірні гармонії та використовує образотворчі техніки на елементарному рівні	Студент ігнорує закони і прийоми композиції, колірні гармонії, не володіє образотворчими техніками
Презентація 33,3%	Студент дотримується послідовності виконання всіх стадій навчально-творчого завдання, результат роботи характеризується акуратністю та контролем за процесом	Студент загалом дотримується послідовності виконання всіх стадій навчально-творчого завдання, поодинокі моменти неакуратної роботи не впливають на загальне художнє враження	Студент слабо опанував послідовності виконання всіх стадій навчально-творчого завдання, неконтрольованість і неакуратність процесів заважає художньому сприйманню кінцевого результату	Студент ігнорує грамотну послідовності виконання всіх стадій навчально-творчого завдання, робота виконано неакуратно та поза творчим контролем

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
70-79	C		
65-69	D		
60-64	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни